

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) V. Hadîrcă
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, Tamara Chișca-Doneva
judecători Nina Vascan, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Igor Mocan,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Mocan și Iurii Cvilencov împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Igor Mocan,

c o n s t a t ă :

La 18 septembrie 2017 Igor Mocan și Iurii Cvilencov au înaintat cerere de chemare în judecată în împotriva Ministerului Justiției, solicitând constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 ianuarie 2018, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Mocan și Iurii Cvilencov împotriva Ministerului Justiției.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 18 ianuarie 2018 Igor Mocan și Iurii Cvilencov au depus cerere de apel nemotivată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2018, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Igor Mocan, s-a acordat apelantului un termen rezonabil de 15 zile, din data recepționării prezentei încheieri, pentru depunerea, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate și tradusă în limba de stat, s-a explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida în termen neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită, s-a numit ședința pentru soluționarea chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel pentru data de 18 aprilie 2018, ora 12:00, în incinta Curții de Apel Chișinău, sala nr. 9, etajul 2, str. Teilor nr. 4, mun. Chișinău.

La 27 martie 2018, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, apelantul Igor Mocan a depus cerere de apel motivată, redactată în limba rusă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, s-a restituit cererea de apel depusă de Igor Mocan împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 17 ianuarie 2018.

La 21 mai 2018 Igor Mocan a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că instanța de apel a încălcat esențial normele de drept procedural.

Astfel, în esență, recurentul a indicat că la judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului, deoarece ședința de judecată din 18 aprilie 2018 a avut loc în lipsa interpretului, având în vedere că apelantul este de naționalitate bulgară și nu posedă limba de stat.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii cu nr. de ieșire 5232 (f.d. 128), copia încheierii contestate a fost expediată în adresa recurentului la 24 aprilie 2018, însă la materialele dosarului nu este anexată dovada legală de recepționare a acesteia.

Totodată, în cererea de recurs, recurentul a indicat că a luat cunoștință cu aceasta la 14 mai 2018.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul înaintat la 21 mai 2018 este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

Potrivit art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba română și, în coroborare cu acesta, art. 24 din Codul de procedură civilă prevede că judecarea pricinilor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba română.

Art. 4 din Constituție prevede că modul de funcționare a limbilor pe teritoriul Republicii Moldova se stabilește prin lege organică.

În conformitate cu art. 118 din Constituție, procedura judiciară se desfășoară în limba română.

Principiul utilizării limbii oficiale, care este prevăzut și în art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească, impune ca judecarea cauzelor să aibă loc în limba oficială a statului.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu conține dispoziții cu privire la limba utilizată în fața tribunalului, ci impune asigurarea gratuită, atunci când este cazul, a unui interpret.

Prin urmare, instanța de recurs reiterează faptul că discuțiile referitoare la accesul în justiție trebuie să se poarte în sfera legislației procesuale, care constituie legislația specială, nu în cea a unor legi generale.

Colegiul reține că, întrucât judecarea pricinilor civile se desfășoară în limba română (potrivit art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă), cererile de chemare judecată nu vor putea fi depuse în instanța de judecată într-o altă limbă. Fără a diminua dreptul tuturor justițiabililor de a-și vorbi limba maternă în viața de zi cu zi, justiția se desfășoară în limba oficială a statului. Dacă este cazul, cei care nu o cunosc pot beneficia gratuit de dreptul la interpret.

Așadar, cererea de chemare în judecată redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului trebuie însoțită de traducerea acesteia realizată de către un translator autorizat. Sarcina traducerii cererii de chemare în judecată formulată într-o altă limbă decât limba oficială a statului aparține celui care o prezintă, nu instanței de judecată.

Din aceste considerente, Colegiul apreciază că la pronunțarea încheierii de a nu da curs apelului, instanța de apel a obligat în mod justificat apelantul să prezinte cererea de apel motivată în limba română. Apelantul Igor Mocan nu era lipsit de dreptul de a recurge, în acest sens, la serviciile unui translator autorizat.

Colegiul mai menționează că potrivit art. 364 alin. (3) din Codul de procedură civilă, înscrisurile alăturate, redactate într-o limbă străină se depun în traducere, certificată în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 191 din 23 septembrie 2016, în vigoare 28 aprilie 2017), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Prin urmare, raportând la caz normele citate, în condițiile în care Igor Mocan nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea din 26 februarie 2018 și nu a prezentat în termenul acordat cererea de apel redactată în limba de stat (limba română), Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului declarat de către acesta, ca fiind întemeiată.

Referitor la argumentul recurentului precum că nu i-a fost asigurat dreptul la interpret, instanța de recurs atrage atenția că potrivit procesului-verbal și înregistrării audio a ședinței de judecată din 18 aprilie 2018 (f.d. 122-123), la ședință a participat translatorul Diana Guzun, care a fost avertizat de răspundere pentru traducere incorectă.

Respectiv, Colegiul respinge argumentul recurentului Igor Mocan precum că ședința de judecată din 18 aprilie 2018 s-a desfășurat în lipsa interpretului, deoarece este neîntemeiat și în contradicție cu cele constatate mai sus.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A respinge recursul declarat de către Igor Mocan.

A menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Mocan și Iurii Cvilencov împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Nina Vascan

Dumitru Mardari